

Tauw

Quickscan Westzaan, plan Molenaer fase 2

12 november 2018

Verantwoording

Titel	Quickscan Westzaan, plan Molenaer fase 2
Opdrachtgever	Verhoeven Milieu & Water BV
Projectleider	Theo Wesseling
Auteur(s)	Dylan Haanappel
Tweede lezer	Adrie van Hooff
Uitvoering meet- en inspectiewerk	Bram Rijkse & Dylan Haanappel
Projectnummer	1265982
Aantal pagina's	19
Datum	12 november 2018
Handtekening	Ontbreekt in verband met vrijgave. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 824
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel	4
1.2	Wetgeving	4
1.3	Te beschouwen onderdelen Wnb	4
1.4	Werkwijze	5
1.5	Kwaliteit	5
1.6	Uitgangspunten	5
2	Situatie en beoogde ontwikkeling	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Soortenbescherming	9
3.1	Beschermingsregime en bepalingen	9
3.2	Vrijstellingen	9
3.3	Zorgplicht	10
3.4	Literatuuronderzoek	10
3.5	Effecten	11
3.5.1	Grondgebonden zoogdieren	11
3.5.2	Vleermuizen	12
3.5.3	Broedvogels	14
3.5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	16
3.5.5	Zorgplicht	16
4	Conclusies en aanbevelingen	17
5	Literatuur	19

1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Verhoeven Milieu & Water BV heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor het realiseren van 27 woningen aan het Zuideinde, te Westzaan. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In de rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing / vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen "Wnb") in werking. De Wnb is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Het beschermingsregime gaat uit van het "nee, tenzij-principe". Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan soortenbescherming (vanwege de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna). Het plangebied ligt nabij het Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Natura 2000-gebieden zijn beschermd door de Wet Natuurbescherming onderdeel Gebiedsbescherming. Via een voortoets is onderzocht of negatieve effecten op het Natura 2000-gebied op voorhand zijn uit te sluiten. Deze toetsing aan gebiedsbescherming is in een separaat rapport uitgevoerd. Het onderdeel gebiedsbescherming is in deze quickscan verder buiten beschouwing gelaten. Omdat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het NNN kunnen negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland op voorhand worden uitgesloten. De bomen in het plangebied liggen binnen de bebouwde kom van de gemeente Zaanstad. Een toetsing aan het onderdeel Houtopstanden voor de Wnb is daarom niet noodzakelijk. Wel gelden er vanuit de gemeentelijke APV (Algemene Plaatselijke Verordening) regels omtrent het kappen van bomen. Voor waardevolle bomen is een kapvergunning noodzakelijk.

Onderdeel van de aanvraag van een kapvergunning is de uitvoering van een bomeninventarisatie en het maken van een bomenparagraaf. Voor meer informatie over het gemeentelijke bomenbeleid, zie

<https://www.zaanstad.nl/mozard/!suite86.scherm0325?mVrg=771&mNch=p8cxlbn3p9>

1.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook H5).
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van Tauw (<https://www.tauw.nl/op-welk-terrein/ecologie/ecoviewer.html>)
- Een oriënterend veldbezoek op 27 september 2018

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten en gebieden in of in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals hollen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.5 Kwaliteit

Bij ecologische veldwerkzaamheden biedt Tauw garantie op de volledigheid van aanwezige beschermde gebieden en houtopstanden. Voor soortenbescherming is een volledige garantie over de aanwezigheid niet te geven. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

1.6 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op de beoogde ontwikkeling:

- De woning binnen het plangebied blijft behouden en er vinden hier geen (renovatie)werkzaamheden aan plaats.

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied.. Het betreft een braakliggend terrein in de woonkern van het buurtschap Zuideinde, te Westzaan, Noord-Holland. Op dit moment worden al werkzaamheden uitgevoerd welke onderdeel zijn van de bestemmingsplanwijziging. Deze toetsing is hanteert als uitgangspunt de situatie zoals deze tijdens het veldbezoek op 27 september 2018 is aangetroffen.

Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het plangebied bestaat uit een grotendeels braakliggend terrein, met daarop een oude monumentale woning en een klein secundair gebouw dienstdoende als kapsalon, beiden aan de weg gelegen. De woning is bewoond. Het terrein is geheel omheind door tijdelijke (bouw)hekken, waarbij de eerder genoemde bebouwing buiten het hekwerk is gelaten. Op het terrein staat een bouwkeet, er liggen rijplaten, enkele hopen bouwafval en een enkele afvalcontainer. Buiten het omheinde terrein, maar binnen het plangebied staan enkele te kappen bomen. Deze bomen staan in de tuin van een woning, direct gelegen naast het braakliggende terrein. Deze woning is geen deel van het plangebied en is in deze quickscan niet meegenomen.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (GIS-kaart)

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied met van linksboven met de klok mee: het plangebied gezien vanaf de westkant, het plangebied vanaf het terrein, de monumentale woning met opening/sleuf onder de goot en de te kappen bomen.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Figuur 2.3 geeft de beoogde ontwikkeling weer. Het gaat om de realisatie van 27 woningen op een braakliggend terrein in de woonkern van het buurtschap Zuideinde, te Westzaan. Het betreft voornamelijk tussenwoningen, enkele vrijstaande en twee-onder-één-kap woningen. Rondom het plangebied worden harde slootkanten aangebracht (beschoeiing of damwanden). In de bocht van het oppervlaktewater aan de zuidkant van het plangebied wordt ca. 26m² van de watergang gedempt (zie figuur 2.3). Ter compensatie wordt er in het noordwesten van het plangebied een oppervlakte van ca. 26m² afgegraven. De sloop van bestaande bebouwing is reeds afgerond met uitzondering van de monumentale woning. Ook de bodemsanering heeft al plaats gevonden. Op het moment van het veldbezoek wordt er gewerkt aan het aanbrengen van de voorbelasting.

Figuur 2.3 De beoogde ontwikkeling.

3 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk volgt antwoord op de vraag de beoogde activiteiten schade (kunnen) op beschermde flora en fauna tot gevolg hebben.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Hier is ook een beschrijving opgenomen onder welke voorwaarden een bevoegd gezag ontheffing of vrijstelling kan verlenen. Tabel 4.1 is een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen versturende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland kan een ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie "Nationale soorten", zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Noord-Holland heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten "vrij te stellen" van de ontheffingsplicht (Provincie Noord-Holland, 2016). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud.

Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. De volgende soorten zijn echter niet vrijgesteld en worden daarom wel meegenomen in deze rapportage.

In provincie Noord-Brabant en Noord-Holland zijn de volgende marterachtigen niet vrijgesteld: bunzing, hermelijn en wezel.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)	Planten (‘nationaal’)
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen / verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –Vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- **Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- **Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is van opzet

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken / ongedaan te maken.

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

3.4 Literatuuronderzoek

In de omgeving van het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van de volgende soortgroepen (zie ook tabel 4.2): grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, amfibieën en reptielen, en vissen.

Tabel 3.2 Soorten in de omgeving van het plangebied

Soortgroep	Aanwezige soorten in omgeving
Flora	n.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Bunzing, hermelijn, noordse woelmuis, waterspitsmuis, wezel
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, watervleermuis
Vogels	Diverse algemene vogelsoorten zoals merel, houtduif en kauw.
Vogels jaarrond beschermd	Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil.
Amfibieën en reptielen	Rugstreeppad
Vissen	Houting
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	n.v.t.

Voor een aantal soortgroepen kan op voorhand worden uitgesloten dat ze voorkomen in het plangebied. Dit kan op basis van verspreidingsgegevens van de soort(groep)en in Nederland of op basis van kenmerken van het plangebied. De aanwezigheid van de volgende soort(groep)en kan op voorhand worden uitgesloten:

- Flora, omdat er geen waarnemingen bekend zijn van beschermde plantsoorten. Daarnaast biedt het plangebied in de huidige bewerkte en drukbezochte staat geen geschikte standplaats voor planten.
- Vissen, houting is een trekvis die vrijwel uitsluitend voorkomt in grote rivieren en riviermondingen. De aanwezigheid van een leefgebied in de sloot rondom het plangebied kan dan ook worden uitgesloten. In het literatuuronderzoek van een eerdere, sterk verouderde quickscan in de omgeving kwam ook grote modderkruiper naar voren. Bij het nader onderzoek is toen niets aangetroffen. Daarnaast komt de soort in meer recente verspreidingskaarten (NDFP) niet meer in of nabij het plangebied voor. De aanwezigheid van de grote modderkruiper kan op basis van deze gegevens dan ook worden uitgesloten.
- Vlinders, libellen en overige ongewervelden, omdat er in het plangebied geen geschikt oppervlakte water aanwezig is.

Deze soortgroepen worden om die reden niet verder behandeld in deze rapportage.

3.5 Effecten

3.5.1 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek heeft de ecoloog geen waarnemingen gedaan of sporen aangetroffen van beschermde soorten. Bij het oriënterende veldbezoek heeft hij ook geen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen.

Er is (vrijwel) geen (bodem bedekkende) vegetatie of andere schuilmogelijkheid in het plangebied aanwezig, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn, noordse woelmuis, waterspitsmuis en wezel kan worden uitgesloten. De mogelijkheden voor andere gebruiksfuncties zoals leefgebied of foerageergebied zijn klein, met name door het intensieve gebruik van het plangebied. Daarnaast zijn er geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van eerder genoemde soorten. Effecten op grondgebonden zoogdieren als gevolg van de beoogde ontwikkeling zijn er daarom niet.

3.5.2 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, andere bouwwerken of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen.

Figuur 3.1 Mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen met linksboven een gat in afwerking van de dakkapel en rechtsboven en onder openingen in de dakafwerking.

Bij het oriënterende veldbezoek heeft de ecooloog geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen, namelijk het (oude) gebouw dat onderdeel uit maakt van het plangebied en dienst doet als woning. Het gebouw bevat meerdere kieren en gaten, met name in de houten dakafwerking en onder losse dakpannen waarlangs vleermuizen het gebouw in kunnen (figuur 3.1 en 3.2). Hoewel nog niet zeker is of deze potentiële verblijfplaatsen gebruikt worden, kan dit niet met zekerheid worden uitgesloten. Gebouwbewonende vleermuizen kunnen hier verschillende typen verblijfplaatsen hebben (zie tabel 3.3). Het voorkomen van de gebouwbewonende tweekleurige vleermuis kan echter wel uitgesloten worden. Tweekleurige vleermuizen maken vooral gebruik van zeer hoge gebouwen als verblijfplaats. Er kan wel uitgesloten worden dat er in de woning een kraam- of massawinterverblijfplaats aanwezig is. Het is namelijk een relatief klein en houten gebouw. Kraam en massawinterverblijfplaatsen worden gevonden in grote stenen gebouwen. Daarbij is de woning slecht geïsoleerd waardoor de temperaturen in de voor vleermuizen geschikte locaties te veel schommelen. Voor boombewonende vleermuizen zijn geen verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied. De vaak kleine bomen in het plangebied bevatten geen geschikte holtes of gaten voor boombewonende vleermuizen.

Tabel 3.3 In het plangebied aanwezige functies voor de verschillende soorten vleermuizen

Functie	Soorten
Zomerverblijfplaats in woning	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis
Paarverblijfplaats in woning	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis
Winterverblijfplaats in woning	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwerg.
Kraam- of massawinterverblijfplaats in de woning	Uitgesloten
Verblijfplaatsen in bomen	Uitgesloten
Essentieel foeragegebied	Uitgesloten
Essentiële vliegroutes	Uitgesloten

Uitgangspunt van deze quickscan is dat de woning niet wordt gesloopt of gerenoveerd. De huidige werkzaamheden zijn al langere tijd gaande en zullen weinig tot geen invloed hebben op eventueel nog aanwezige vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen kunnen in dit geval worden uitgesloten.

Bij een grondige renovatie van de woning waarbij werkzaamheden aan het dak en de buitengevel worden uitgevoerd zal opnieuw door een ecooloog moeten worden bepaald of negatieve effecten op verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. Indien niet kan worden dat verblijfplaatsen worden vernietigd of verstoord (artikel 3.5, lid 2 en 4 van de Wnb) dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik van de woning door vleermuizen. Dit onderzoek moet conform het vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureau's, 2017) uitgevoerd worden.

Pas na uitvoering van het onderzoek is duidelijk of een ontheffing en eventuele mitigerende maatregelen ten behoeve van vleermuizen noodzakelijk zijn.

De kans dat het plangebied door vleermuizen als foerageergebied wordt gebruikt is klein. Aan de noordoostkant van het terrein staan enkele bomen, maar verder is er vrijwel geen begroeiing aanwezig. In de omgeving van het plangebied is meer en beter geschikt foerageergebied te vinden. De bomen vormen een lijnvormige structuur langs de rand van het plangebied, maar door het aantal bomen is te beperkt om onderdeel te zijn van een essentiële vliegroute. Het water rondom het plangebied kan mogelijk wel als foerageergebied en/of vliegroute worden gebruikt. Uitgangspunt van deze quickscan is echter dat de werkzaamheden geen invloed hebben het omliggende oppervlaktewater. Negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes zijn hierom uitgesloten.

3.5.3 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze soorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van kerk- steen- en ransuil aangetroffen. Er zijn geen nestkasten voor de kerkuil of steenuil aanwezig en ook dichte bomen waarin de ransuil een nestplaats kan vinden zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Van deze soorten kan dan ook uitgesloten worden dat ze een nestplaats in het plangebied hebben. De kans dat uilen het plangebied als foeragegebied gebruiken is ook klein. Dit voornamelijk door de staat van het gebied en de aanwezigheid van beter geschikte gebieden rondom het plangebied.

Van de gierzwaluw zijn geen potentiële nestplaatsen aangetroffen omdat de helling van het dak van de woning te flauw is. Hierdoor is er voor gierzwaluwen te weinig ruimte om een potentiële verblijfplaats te bezoeken. Onder de overstekken van het dak en de dakkapellen van de woning zijn geen openingen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats van de gierzwaluw. Het voorkomen van nestplaatsen van de gierzwaluw is dan ook uit te sluiten.

Tijdens het veldbezoek heeft de ecooloog waarnemingen gedaan van de huismus bij de monumentale woning. Vanwege de aanwezigheid van huismussen en de ruimte onder dakpannen (figuur 3.2), kunnen nestplaatsen van huismussen niet uitgesloten worden. Uitgangspunt van deze quickscan is dat er niet aan de woning wordt gewerkt en dat deze niet wordt gesloopt. De werkzaamheden rondom de woning zijn al langere tijd gaande en zullen weinig tot geen invloed hebben op eventueel nog aanwezige huismussen.

Figuur 3.2 Mogelijke nestlocaties voor de huismus (en vlemmuizen) met links ruimte tussen de dakbedekking en de dakkapel en rechts ruimte onder de voorste dakpannen.

Mocht er echter tot renovatie van de woning over worden gegaan is niet uit te sluiten dat jaarrond beschermde huismusnesten vernietigd of verstoord raken (artikel 3.1, lid 2 en 4 van de Wnb). Omdat negatieve effecten op jaarrond beschermde huismusnesten dan niet op voorhand uitgesloten kunnen worden, dient voor aanvang van deze werkzaamheden in kaart gebracht te worden of en hoeveel nesten van de huismus in de gebouwen aanwezig zijn. Dit nader onderzoek naar huismussen dient in het voorjaar (van 1 april tot 15 mei) uitgevoerd te worden door middel van twee veldbezoeken. Pas na dit onderzoek is duidelijk of met betrekking tot de huismus een ontheffing aangevraagd dient te worden en of mitigerende maatregelen uitgevoerd dienen te worden.

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

De nesten van deze soorten zijn beschermd als ze als broedlocatie in gebruik zijn. Bij het oriënterende veldbezoek zijn geschikte nestlocaties van broedvogels aangetroffen, namelijk de bomen aan de noordoostkant van het plangebied en de dichte klimop aan de woning (figuur 3.3). De bomen worden gekapt, waarbij mogelijk in gebruik zijnde nesten verloren gaan of worden deze mogelijk verstoord (artikel 3.1, lid 2 en 4 van de Wnb). Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen (maart t/m juli) uit te voeren kan doorgaans voorkomen worden dat deze negatieve effecten op in gebruik zijnde nesten ontstaan. Als binnen het broedseizoen wordt gewerkt, dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een (periodieke) broedvogelcontrole uitgevoerd worden. Hetzelfde geldt voor de dicht klimop aan de woning indien er toch over wordt gegaan tot sloop of renovatie van de woning. Indien bij een controle een broedgeval aanwezig blijkt, dient een verstoringvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De breedte van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald.

Figuur 3.3 Mogelijke nestlocaties voor broedvogels met links de rij bomen en rechts de klimop aan de woning (links op de foto).

3.5.4 Amfibieën, reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten. Bij het oriënterende veldbezoek zijn geen geschikte verblijfplaatsen van de rugstreeppad aangetroffen. Door de (intensieve) werkzaamheden op het terrein en het ontbreken van een geschikt overwinteringshabitat kan de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen worden uitgesloten. Negatieve effecten op deze soortgroepen als gevolg van de beoogde ontwikkeling zijn er daarom niet.

3.5.5 Zorgplicht

De kans dat tijdens de werkzaamheden dieren worden tegen gekomen is klein, maar het is mogelijk dat er rustplaatsen van kleine zoogdieren en amfibieën (gewone pad, bruine kikker en muizen) aanwezig zijn. Bij het aantreffen van deze dieren moeten ze met zorg buiten het plangebied gezet worden om het onnodig doden van dieren te voorkomen. Er kunnen vissen aanwezig zijn in de sloot rondom het plangebied. De werkzaamheden aan de slootkanten, met name het dempen van een deel van de watergang in het zuiden van het plangebied, kunnen effect hebben op aanwezige vissen. Het is daarom verstandig om de sloot op deze locaties af te vissen alvorens het water te dempen.

4 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Verhoeven Milieu & Water BV heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet Natuurbescherming voor het realiseren van 27 woningen aan het Zuideinde, te Westzaan. Op dit moment worden al werkzaamheden uitgevoerd welke onderdeel zijn van de bestemmingsplanwijziging. Deze toetsing hanteert als uitgangspunt de situatie zoals deze tijdens het veldbezoek op 27 september 2018 is aangetroffen.

De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de bepalingen als opgenomen in de Wnb, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen worden verleend.

Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
Effecten op gebiedsbescherming zijn in een ander rapport onderzocht. Wnb onderdeel Houtopstanden is niet van toepassing. Alleen het onderdeel soortenbescherming is van belang.

In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
De beoogde ontwikkeling is niet strijdig met de Wnb.

Zijn maatregelen en/of een ontheffing nodig?
Er zijn geschikte nestlocaties van broedvogels aangetroffen, namelijk de bomen aan de noordoostkant van het plangebied en de dichte klimop aan de woning. De bomen worden gekapt, waarbij mogelijk in gebruik zijnde nesten verloren gaan of worden deze mogelijk verstoord. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden om vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde broedvogelnesten te voorkomen. Als de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd dan is een (periodieke) broedvogelcontrole noodzakelijk. Als er renovatiewerkzaamheden worden uitgevoerd aan de woning binnen het plangebied is er nader onderzoek nodig om te bepalen of de ontwikkeling negatieve effecten heeft op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde huismusnesten. Pas na uitvoering van het nader onderzoek naar vleermuizen en huismus, is duidelijk of ontheffing nodig is en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?
Mochten de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ecooloog te worden geraadpleegd of een broedvogelcheck noodzakelijk is. Deze check kan het best enkele dagen tot een dag voorafgaand aan de werkzaamheden plaatsvinden.

Als renovatiewerkzaamheden worden uitgevoerd aan de monumentale woning binnen het plangebied dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar vleermuizen en huismussen om te bepalen of de ontwikkeling ontheffingsplichtig is. Het onderzoek naar vleermuizen dient uitgevoerd te worden volgens het vleermuisprotocol 2017 (Netwerk Groene Bureaus, 2017).

Het behelst vijf verschillende veldbezoeken die verspreid over twee periodes in de avond en nacht uitgevoerd worden. De eerste drie veldbezoeken worden in de periode 15 mei tot 15 juli uitgevoerd en de laatste twee in de periode 15 augustus tot eind september. Voor de huismus worden twee veldbezoeken uitgevoerd in de periode 1 april tot 15 mei. Als van de huismus en/of vleermuizen nest- of verblijfplaatsen worden aangetroffen dan dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor de behandeling van de ontheffingsaanvraag heeft het bevoegd gezag (Provincie Noord Holland) 14 weken behandelingstermijn met een maximale verlening van 7 weken.

In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing aan de soortenbescherming.

Tabel 4.1 Conclusies toetsing soortenbescherming

Aanwezige soort(groep)en	Effect	Vervolgstappen
Flora	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Vleermuizen	Mogelijk overtreding artikel 3.5	n.v.t., mits er geen renovatiewerkzaamheden aan de woning plaats vinden.
Vogels waarvan het nest beschermd is als het in gebruik is	Mogelijk overtreding artikel 3.1	Werken buiten broedseizoen. Als dit niet mogelijk is, dan dient een (periodieke) broedvogelcontrole uitgevoerd te worden.
Vogels jaarrond beschermd (huismus)	Mogelijk overtreding artikel 3.1 of 3.5	n.v.t., mits er geen renovatiewerkzaamheden aan de woning plaats vinden.
Amfibieën en reptielen	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Vissen	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen overtreding artikel 3.5 of 3.10	n.v.t.

5 Literatuur

Provincie Noord-Holland, 2016. Verordening Wet natuurbescherming. PRB, publicatienr. 6151.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl